

MĚSÍČNÍK
PRO OBČANY VYSOČINY
ROČNÍK 3 ČÍSLO 7
ČERVENEC 2006

Náklad 215.000 výtisků
ověřen auditorem ABC

Kraj Vysočina

PLASTIKOV ZAJÍMAVÉ SLEVNĚ PO CELÝ ROK

- VÝROBA • MONTÁŽ • ODBORNÝ SERVIS •
- PLASTOVÁ OKNA • DVĚŘE
- GARÁŽOVÁ VRATA LOMAX
- PARAPETY
- ROLETY
- ŽALUZIE
- SÍTĚ DO OKEN

PLASTIKOV s.r.o., Mlýnská 72, 586 01 JIHLAVA, tel./fax: 567 311 311
mobil: 608 820 839, e-mail: info@plastikov.cz, www.plastikov.cz

Ústavní stížnost

Kraje neodmítají neziskové nemocnice. Předvolební zákon ale považují za omezení svých svobod.

strana 3

Koza živitelka

Sýry a jogurty z farmy v Ratibořicích znají lidé v celé zemi. Kozám se na Vysočině dařilo dříve a daří se i dnes.

strana 4

Dovolená doma

Vybrané tipy jak strávit volné letní dny na Vysočině. Nejlépe poradí www.region-vysocina.cz.

strana 6

STALO SE

LESY VYDÁVAJÍ ÚRODU

Vysočina (kid) • Letní radosti na Vysočině jsou v plném proudu. Červencová horka a časté deště jsou ideální pro dozrávání borůvek a úrodu letních hub. Z vlhčích lesů lze donést pravé hříby, lišky, růžovky a další pochoutky, na pasekách se stačí jen ohnout pro temně modré kulíčky.

Děti si užily malé venkovské radosti

Rohovský: Je třeba stále připomínat, že jídlo nevyroste v supermarketech, ani se nevyrobí v továrních halách

Netín (kid) • Už druhý ročník výtvarné soutěže Bílé moře Vysočiny pro děti ze základních škol zná své vítěze.

V soutěži se mezi sebou utkávají práce jednotlivců i tříd s námětem reklamy na mléko z našeho kraje. Letos porota jako nejzdařilejší vyhodnotila práci žáků 1. B 3. základní školy ve Velkém Meziříčí. Odměnou jim byl den na farmě rodiny Němcovy z Netína, která ve spolupráci s krajským odborem zemědělství soutěž pořádá. Děti si mohly na vlastní kůži vyzkoušet práci se zemědělskou technikou, připraveny pro ně byly ochutnávky domácích potravin, táborák či jízdy na koních. „Některé z nich poprvé v životě viděly zblízka živou krávu. V tom vidím jeden z velkých přínosů soutěže – děti si uvědomí, že jídlo se nevyrobí v továrně, ale roste a žije a dá velkou práci,“ řekl krajský radní pro zemědělství Ivo Rohovský (ODS), který má nad akcí tradičně záštitu.

Kromě samotných dětí se dobře bavil i krajský radní pro zemědělství Ivo Rohovský. Foto: Luboš Pavlíček

AKTUÁLNĚ S HEJTMANEM

„Zastupitelstvo kraje doporučuje členům Výboru Regionální rady Regionu soudržnosti NUTS II Jihovýchod, zvoleným z řad členů Zastupitelstva kraje Vysočina, učinit při vyjednávání, schvalování a tvorbě Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihovýchod veškeré kroky k získání maximálně možné finanční alokace na prioritě č. 1 Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod – Rozvoj dopravy. Usnesení bylo přijato 34 hlasy, proti 0, zdržel se 0.“

Takto zní doslovný přepis a záznam o hlasování usnesení, které přijalo krajské zastupitelstvo v sobotu 1. července 2006.

Ti z vás, kteří sledují zasedání krajského zastupitelstva podrobněji, asi vědí, že poměrně málokdy panuje mezi námi krajskými zastupiteli při přijímání usnesení stoprocentní shoda.

Jsem proto velmi rád a považuji za nesmírně důležité, že jsme se v případě nutnosti investic do oprav našich silnic tak jednoznačným způsobem shodli a že jednoduše usilujeme o to, aby do oprav krajských silnic bylo investováno až 70 procent prostředků, které náš kraj může získat z evropských fondů (ročně asi 600 milionů korun).

Pokud popis současné situace zjednoduším, mohu napsat, že v současné době se náš kraj nachází v rozhodující fázi vyjednávání se zástupci Evropské unie o možnostech využití peněz evropských fondů. V rámci této diskuse není pozice našeho kraje vůbec jednoduchá hned ze dvou důvodů.

Prvním důvodem složitosti našeho vyjednávání je fakt, že musíme vyjednat jako jeden subjekt spohomoravským krajem, se kterým si tedy vzájemně musíme nejprve dopředu domluvit společné stanovisko. Druhým důvodem složitosti je potom skutečnost, že představy vyjednavců za Evropskou unii jsou jiné než naše. Evropská unie nechce, abychom tak velké množství finančních prostředků v našem kraji investovali do rozvoje dopravy (opravy krajských silnic).

Z obou těchto důvodů má pro nás vyjednavce za Vysočinu na začátku článku doslovně uvedené usnesení Zastupitelstva kraje Vysočina velký význam, neboť posiluje naše šance při vyjednávání o finanční alokaci uspět a já za něj všem zastupitelům děkuji.

Miloš Vystrčil
hejtman Vysočiny

Obce regionu silniční pravidla zvládají

Vysočina (kid) • Na Vysočině nebyly zaznamenány větší problémy na obcích, které se musely vypořádat s agendou při zpracování údajů z bodového systému.

„V druhé polovině června jsme na úcty 15 měst, která agendu řídičů vedou, rozeslali šest milionů korun, které obce použijí na úhradu svých zvýšených výdajů. Současně dostaly tyto úřady novou výpočetní techniku a pracovníci prošli školením,“ vysvětluje ředitelka krajského úřadu Simeona Zikmundová s tím, že kraj tedy svoji roli zvládnul.

Pro úřady v 15 městech na Vysočině znamená větší zátěž zejména bodový systém. Vedou totiž přehled bodových kont řídičů a správné řízení s pachatelů přešupků. V prvních dnech po zavedení nových pravidel v některých krajích přestávaly úřady stíhat zejména kvůli kolabujícím počítačům. Na Vysočině rozsáhlejší problémy nenastaly.

Vysočina našla partnerský kraj v Itálii

O kraji Friuli Venezia Giulia

Friuli Venezia Giulia je stejně jako většina italských oblastí přímořskou oblastí. V Itálii hraničí s Benátskem na západě, s Rakouskem na severu a se Slovinskem na východě. Jeho území je na jihu u pobřeží nížinné, na severu jsou potoky dosahující nadmořské výšky až 3000 metrů. V nížině je rozvinuté zemědělství i průmysl; hlavními průmyslovými centry jsou velká města (Terst, Udine, Gorizia, Pordenone). Obyvatelé jsou hlavně Italo-

vé, existuje tu ale i slovinská a německá menšina. Kromě italského se tu pak mluví ještě furlandským a štinou, která je italsky velmi podobná a některými lingvisty považovaná pouze za její dialekt. Dopravní síť je zde velmi rozvinutá; všechny větší města jsou spojeny dálnicemi i železnicí. V oblasti jsou také přímořská letoviště, mezi nejznámější patří například Lignano. Rozloha regionu je 7856 km², počet obyvatel 1,2 milionu.

Vysočina/Itálie (kid) • Kraj získal další partnerský region. Zastupitelé v červenci schválili smlouvu o spolupráci s italským krajem Friuli Venezia Giulia. Slavnostní podpis je naplánován na začátek září a uskuteční se v Jihlavě.

Zástupci Vysočiny se s italským partnerským regionem měli možnost seznámit už loni v květnu, kdy severní Itálii navštívili za účelem prezentace našeho kraje. Navštívená ukázala, že si obě strany budou rozumět při spolupráci v oblasti vědeckého rozvoje a inovací, kde si kraj Vysočina slibuje hodně od spolupráce zejména v oblasti rozvoje a zakládání výzkumných center a vědeckotechnologických parků. Další spolupráce bude směřována do oblasti cestovního ruchu,

kde se obě strany zaměří na rozvoj programů v oblasti propagace kulturního dědictví regionů a turistického ruchu. Počítá se i se partnerstvím mezi institucemi v oblasti rozvoje lidských zdrojů nebo například podporou partnerství mezi obcemi. „Při přípravě a schvalování každé partnerské smlouvy vždy myslíme i na podporu spolupráce mezi malými a středními podniky se sídly na území partnerských regionů, a to v oblasti průmyslu a obchodu.“

(pokračování na straně 3)

Bezbariérových míst bude v regionu více

Vysočina (kid) • Lepší dostupnost veřejných služeb postiženým. To je hlavní cíl grantového programu Generely bezbariérových tras, který na svém červencovém zasedání vyhlásilo krajské zastupitelstvo.

Generel je v podstatě plán trasy, která je dostupná handicapovaným, včetně vstupů do veřejných budov a dostupnosti veřejné dopravy. Právě takový generel musí mít obce zpracovány, pokud chtějí získat vládní dotaci na odstraňování bariér. Peníze na zpracování generelů mohou získat právě z grantového programu. Každá žádost může získat dotaci od 20.000 do 150.000 korun, maximálně ale 60 procent nákladů projektu. Žádosti obcí kraj přijímá do

konci září a celkem je k dispozici 1,5 milionu korun. Bezbariérový přístup přitom nepomáhá jen vozíčkářům, je nezbytný například i pro maminky s kočárky a huře se pohybující seniory. „Kritičtější získat vládní dotaci na odstraňování bariér. Peníze na zpracování generelů mohou získat právě z grantového programu. Každá žádost může získat dotaci od 20.000 do 150.000 korun, maximálně ale 60 procent nákladů projektu. Žádosti obcí kraj přijímá do

Malým knihovněm obcí pomůže kraj k internetu

Vysočina (kid, js) • Kraj letos přispěje obcím na pořízení počítačů do knihoven částkou 1,6 milionu korun.

O příspěvek se musí žadatelé přihlásit do konce srpna, jednotlivé žádosti získají maximálně 18.000 korun. Na Vysočině je dnes 581 knihoven. Podle údajů Krajské knihovny Vysočiny je asi polovina z nich připojena k internetu. Kvůli veřejné dostupnému internetu vznikl na ministerstvu informatiky projekt internetizace knihoven. Cílem je připojení všech knihoven k internetu do konce letošního roku.

„Ministerstvo obcím sice zaplatí instalaci připojení k knihovně a měsíční poplatky po dobu 36 měsíců, ale žadatel o připojení knihovny v rámci projektu je povinen zajistit technickou přípra-

venost místa instalace a vybavení knihovny nezbytnou výpočetní technikou. Některé obce využívají vlastních prostředků, případně grantové nabídky kraje, některé budují vlastní vysokorychlostní internet. Problém však řeší některé malé obce, kterým se nedostávají peníze na pořízení počítače. A této skupině může kraj Vysočina pomoci.“ řekl krajský radní pro informatiku Jaroslav Hulák (KDU-ČSL).

Už během loňského roku kraj Vysočina vyhlásil dva grantové programy – Veřejně přístupný internet I a II, v rámci nichž si mohli žadatelé rozdělit asi 2,5 milionu korun.

Žáky, kteří zachránili život svému učiteli, ocenil hejtmán

Miloš Vystrčil se zdraví s jedním z mladých zachránců Ladislavem Janákem. Foto: archiv kraje

Vysočina (kid) • Tři žáky základní školy z Kališť na Pelhřimovsku, kteří zachránili život svému učiteli, ocenil hejtmán Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS).

Učitele v červnu postihnul na školním výletě srdeční kolaps a děti z devátí třídy jej masáží srdce a umělým dýcháním dokázaly oživit až do příjezdu sanitky. Od hejtmána Vysočiny dostali žáci mobilní telefony s tím, že prokázali, jak v je-

jich rukou mohou být telefony užitečné. „Při této konkrétní události sehrály roli i zkušenosti z kurzů první pomoci,“ připomněl hejtmán. Kurzy pro žáky základních škol pořádá kraj už tradičně, setkávají se s velkým zájmem.

Kraje společně jednají s EU

Více než dvě třetiny peněz z Evropy mají už od příštího roku pomoci opravit silnice

Vysočina/jižní Morava (kid) • Od prvního července pracuje nově zvolená Regionální rada soudržnosti Jihovýchod. To je společný orgán Vysočiny a Jihomoravského kraje, který oba regiony musely zřídit kvůli čerpání evropských peněz v období let 2007 až 2013.

Zastupitelé krajů se kvůli zřízení rady setkali neobvykle o víkend. Každé zastupitelstvo zvolilo ze svých řad po osmi členech, kteří v regionální radě kraje zastupují. Předsedou rady se pak na společném jednání stal hejtmán Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS). Je třeba připomenout, že všichni členové zastupitelstva nepobírají za práci v této radě žádný plat. „Regionální rada rozhodla, že priori-

rozvoje kraje, podporovat a vytvářet projekty v souladu s rozvojem kraje, pomáhat spolufinancovat projekty v daných oblastech a samozřejmě v konečném důsledku získat co nejvíce prostředků z Evropy pro kraj Vysočina v období let 2007–2013,“ doplnil Novotný. Regionální rada dostane kvůli složitému procesu získávání dotací z Bruselu svůj profesionální aparát. Měly by jej tvořit necelé čtyři desítky zaměstnanců. „Bohužel musím konstatovat, že evropské instituce jsou byrokratické a celý proces získávání finančních prostředků je velmi komplikovaný. Nový úřad, který je výkonným orgánem Regionální rady, bude stát oba kraje přes sedm milionů korun v roce 2006. Komplikovaná a náročná činnost, která ho čeká, jenom nahrává názoru na Evropskou unii jako na velkou, komplikovanou a byrokratickou instituci. A my musíme udělat vše, aby přínos pro kraj daleko převyšil administrativní a finanční náročnost fungování tohoto úřadu a získávání fi-

nančních prostředků z Evropy,“ vysvětlil Vladimír Novotný. V Jihlavě sídlí odbor implementace projektů Úřadu Regionální rady soudržnosti Jihovýchod. Odbor bude zahrnovat oddělení hodnocení projektů a oddělení realizace projektů. Celkově se v Jihlavě počítá zatím s 12 zaměstnanci, na místa budou postupně vypisována výběrová řízení. Informace o výběru pracovníků bude možné nalézt na krajských stránkách Jihomoravského kraje www.kr.jihomoravsky.cz a na stránkách www.jihovýchod.cz.

Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod:

- Miloš Vystrčil, ODS
- Pavel Hájek, ODS
- Martina Matějková, ODS
- Václav Kodet, KDU-ČSL
- Miroslav Houška, KDU-ČSL
- Marie Černá, SNK ED
- Jiří Vlach, KSČM
- Vladimír Novotný, ČSSD

Stará kasárna postupně ožijí

Vysočina (kid) • Poblíž sídla kraje v budoucnu vyroste administrativní čtvrť. Krajské zastupitelstvo takový záměr schválilo na svém červencovém zasedání. Zastupitelé rozhodli, že kraj od státu převezme bývalá kasárna Otakara Jaroše. Ta jsou v Jihlavě prakticky přes ulici od sídla kraje. O lokalitu už projevil zájem

Česká správa sociálního zabezpečení, která sem hodlá umístit své krajské centrum. „Domníváme se, že se takových institucí může najít více. S rostoucím významem Vysočiny prostě potřebují více místa. A nejsou to jen úřady, krajskou působnost mají i jiné veřejné instituce,“ říká krajský radní pro ma-

jetek a finance Miroslav Houška (KDU-ČSL).

Část areálu může využít i kraj pro své úředníky. Dnes jsou totiž rozmístěni na několika adresách v Jihlavě, protože do samotného sídla se nevejdou. Budo-va pro kraj připravoval ještě stát a nevyřešil ji příliš šťastně. „Nové prostory pro naše úředníky

ale nejsou žádnou prioritou. Peníze raději dáváme na opravy silnic či investice v sociálních ústavech a nemocnicích. Proto nejprve zpracujeme analýzy, abychom zjistili, jak se dají věci zvládat spíše organizačně. Až podle výsledků takových analýz můžeme ve věci nových prostor pro úřad postupovat dál,“ doplnil Houška.

Služby pro turisty se zlepšují

Vysočina (kid, reb) • Už potřetí vyhlásil kraj grantový program Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu. Do zpříjemňování turistů na Vysočině tak investoval bezmála 12 milionů korun.

Program už od roku 2003 podporuje takové aktivity, které pomohou zkvalitnit možnosti aktivního trávení volného času a rozšíří tím turistickou nabídku v kraji. Grantový program podporuje projekty menšího rozsahu, které nemají možnost získat peníze ze státních programů nebo Evropy. Zájemci na Vysočině dosud získali 12 milionů korun, přidali i své peníze a mohli tak uskutečnit záměry za bezmála 25,5 milionu korun.

Tradičně největší počet podpořených žádostí je z oblasti běžeckého i sjezdového lyžování. Vysočina se profiluje jako oblast s kvalitními možnostmi aktivního využití zimní sezóny. Program v deseti případech pomohl zlepšit kvalitu běžeckého lyžování nejen nákupem zařízení na údržbu lyžařských tratí, ale i úpravou nevhodných míst, přemostěním potoků a podobně. „Osm podpořených projektů napomohlo prodloužit zimní sezonu v lyžařských areálech nákupem sněhových děl – například na Šacberku, Lukách nad Jihlavou nebo v Jimramově. Podporu získaly čtyři projekty přispívající k zavedení jednotných odbavovacích turniketů. Vleký v Dalečíně, Svratce, na Šacberku a v Novém Městě na Moravě se tak připravují na budoucí zavedení společného lyžařského pasu. Dva úspěšné projekty napomohly doplnit lyžařské areály dětskými vlekly, další projekty za-

Kvalitní informační systém ve Vilémově vzniknul za přispění krajského grantu. Foto: archiv kraje

bezpečily osvětlení vleků, nákup sněžné rolny, vybudování sociálního zařízení a podobně,“ vypočítala Renata Běhanová z krajského odboru regionálního rozvoje.

Velký počet žádostí se týká také úpravy a zvyšování komfortu na pěších a cyklistických trasách. Podporu jich získalo přes 20, a turisté tak dnes narazí na kvalitní informační systém nebo zvukové pa-

nelny v Jaroměřicích nad Rokytnou, Třešti, Náměšti nad Oslavou, Vilémově, Kámení, v obcích mikroregionu Hrotovicko, Černý les nebo Rokytná a na cyklotrasách procházejících obcemi na Žďársku a Novoměstsku. Vysočinou vede 35 naučných stezek, z nichž jedenáct vzniklo s přispěním tohoto grantového programu. Procházku v přírodě se vzdělávací nebo zábavnou

náplní mohou lidé podniknout například okolo Velkého Pařezitého rybníka na Telčsku nebo na vrch Křemešník. Vinařská stezka je připravována na Sádku, téma historie si za své vzala stezka Za pamětihodnostmi Těchovuze, pacovská Sovova stezka nebo humpolecká Po stopách historie. Tradiční rekordy představí v Pelhřimově Procházka Českou knihou rekordů.

Zajistíme pro Vás
Svatby – svatební šaty, prstýnky,
hostinu, křtiny, promoce, oslavy
narozenin, pietní hostinu

Hlídaní dětí,
úklid domácnosti, domu

Kompletní servis – tel.: 731 068 603

Půjčky od 5.000 Kč
Mobil: 777 777 340
Možnost spolupráce.
Zajímavé provize.

**PŮJČÍME VÁM
S JAKÝMKOLIV
PŘÍJMEM**
Tel. 604 245 463

oddlužení nemovitosti
přeuvěrování úvěrů, hypoteční
úvěry, americké hypotéky,
hypotéky bez prokazování příjmu
úvěry od 20.000 Kč

PROFIN – tel.: 731 274 855
Pod Strání 295, V. Meziříčí

Nové půjčky, možnost oddlužení,
menší splátky, možnost uhrazení exekuce,
Dále nabízíme možnost spolupráce.
María Petruňová, tel.: 774 305 017, 568 422 477

**KRAJ VYSOČINA
KAŽDÝ MĚSÍC
ZDARMA
DO VAŠICH
SCHRÁNEK**

**Strategic Consulting
spol. s r.o.,**
vedoucí vydavatelství tiskových
periodik pro krajskou a místní
samosprávu hledá právě vás:

**Obchodní zástupce
pro měsíčník Kraj Vysočina**

Nabízíme:
■ práci pro prestižní krajské médium
■ jistotu silného zázemí
■ kvalitní produktové a obchodní
školení
■ výdělek ovlivněný pouze vlastním
výkonem
■ obchodní materiály

Práce je vhodná i pro studenty či seniory
Nevyžadujeme živnostenské oprávnění
Více info na www.ceskydomov.cz

Vaše profesní C.V. očekáváme na
e-mailu hendrychova@consultants.cz
nebo faxem: 224 816 818

azKratochvíl
• plastová okna REHAU • el. vrata a brány
• obklady, dlažby – prodej • koupelny na klíč
Brněnská 201/11, Třebíč
Tel.: 774 117 570, 777 117 570
www.az-kratochvil.cz

TRUHLÁŘSTVÍ DUŠEK

Haškova 975, 582 91 Světlá nad Sázavou
tel./fax 569 453 115, mobil 608 811 775
e-mail: truhlarstvi.dusek@quick.cz

- ◆ Přijedeme, zaměříme, navrhujeme od A do Z
- ◆ Kuchyňské linky, židle, stoly
- ◆ Kancelářský nábytek
- ◆ Dveře včetně zárubní
- ◆ Záruka 3 roky

HYPOTÉČNÍ CENTRUM

- ◆ výhodné hypotéky na bydlení od 2,75% úroku
- ◆ Americká hypotéka (na auto, úhradu jiných půjček...)
- ◆ podnikatelské úvěry bez zajištění 100.000 Kč do 1,5 milionu (zpracování do 5 dnů)
- ◆ podnikatelské úvěry nad 1,5 milionu se zástavou
- ◆ úvěry vlastníkům bytových jednotek

E. Kolouchová • tel.: 777 873 810

P L E T I V O

Pletivo pozinkované potažené zeleným platem

Výška	oka 60x60 mm, Ø 2,4 mm	oka 50x50 mm, Ø 2,4 mm	oka 50x50 mm, Ø 2,7 mm
100 cm	24,- akce	31,50	38,50
125	30,- akce	39,50	48,-
150	42,50	47,50	58,-
160	45,50	50,-	62,-
175	50,-	55,50	70,-
200	57,-	63,50	77,-

**ceny
i s DPH**

Napínací drát PVC 3,5 mm
26 m 70,-
52 m 125,-
78 m 180,-
vázací drát 1,5 mm / 30 m 60,-

**Lesnické pletivo uzlové,
síla drátu 1,8/2,5 mm**
výška 150 cm 22,-
výška 160 cm 23,50

letní slevy

Dále nabízím – brány, branky, sloupky, vzpěry, pletiva v rámech, okrasná pletiva, pletivo FLUIDEX v. 100–200 cm, lesnické pletivo v. 100–200 cm, sportovní pletiva Zn a PVC do výšky 600 cm, svařované sítě, katrová pletiva, chovatelská pletiva.
Rozvoz zdarma.

Havlíček Drahomír, Pokojovice 6, Okříšky

Tel/fax: 568 870 796
Mobil: 604 919 659

www.pletivohavlicek.wz.cz

ROZVODY

SLABOPROUD / SILNOPROUD

PC sítě • EZS • EPS • Domácí
telefony • Revize • Hromo-
svody • Anténní rozvody

Martin Bečvář, tel.: 602 32 72 41
e-mail: becvar-elektro@seznam.cz

KAFKA a SPOL.

Veškeré zednické práce
Rekonstrukce, stavby na klíč
Rozpočty, interiérové návrhy

Tel.: 777 582 945
e-mail: kafka.miroslav@seznam.cz

Inzertní manažer:
Ester Rašíková
tel.: 777 789 600, e-mail: rasikova@consultants.cz

Inzertní poradci:
Jiřina Kafková – tel.: 605 731 808,
Smrž Jiří – tel.: 605 130 838

Sezónu začal hrad v novém

Památku, kterou spravuje kraj, čekají po sezoně ještě opravy ústředního schodiště

Postavit lešení na severní stěnu nebylo jednoduché. Foto: archiv kraje

Kámen (kid) • S rozjezdem letošní turistické sezony přivítal hrad Kámen na Pelhřimovsku návštěvníky novou fasádou.

Celkovou opravou prošla západní a severní stěna a odborná firma opravila a vyměnila okna. Hrad spravuje kraj a opravy tak krajskou kasu přišly na 4,3 milionu korun. Opravy začaly loni na podzim. „Nechtěli jsme zbytečně narušovat turistickou sezonu,“ vysvětlil krajský radní pro majetek Miroslav Houška (KDU-ČSL)

Při opravách došlo i na historický průzkum vnějších omítek. Odborníci využili lešení, které právě na severní straně na skále ne-

ní jednoduché postavit. Na podzim se stavební ruch na hrad opět vrátí. Opravovat se bude hlavní schodiště. „Kamenné schody bude nutné rozebrat a kus po kuse restaurovat. Následovat bude jejich opětovné složení,“ popisuje podzemní práce Miroslav Houška.

Hrad Kámen, který je mimo jiné znám i expozicí motocyklů, prochází pod správou kraje opravami postupně. Už v minulých letech dostal například novou střechu.

Obec Police opravuje zámek

Zámek je skutečnou dominantou obce. Unikátnost stavby je zřejmá na první pohled. Foto: archiv kraje

Police (kid) • Ojedinělý renesanční zámek s dochovanými gotickými prvky byl v Polici na Jemnicku po desítkách let zpřístupněn veřejnosti.

Zámek sloužil v poválečné historii minulého století jako učiliště i výrobní prostory a pak nevyužitý postupně chátral. Obec jej ale postupně obnovuje a výsledky rozsáhlých oprav mohli lidé poprvé vidět už loni v srpnu. Letos už zámek prochází běžnou turistickou sezonou.

Zámek v polici je přístupný po oba prázdninové měsíce od úterý do neděle od 9.00 do 17.00. Expozice seznamují s historií zámku a stavebně-historickým průzkumem. Kromě expozic je možné vidět výstavu zbraní, výstroje a výzbroje z období od konce 18. do počátku 20. století s názvem Bráňme vlast. Přístupná je rov-

něž pětipatrová hranolová věž, která nabízí vyhlídku do dalekého okolí. Součástí zámku je nově zřízené návštěvnícké centrum.

Zámek má za sebou dlouhou historii. Ve 14. století stávala na jeho místě tvrz, kterou počátkem 16. století koupil Jan Tavíkovský z Tavíkovice a přestavěl ji na zámek. O 200 let později byl zámek stavebně rozšířen za Jakuba Berchtolda, který získal Polici v roce 1633. V letech 1720–1730 bylo přistavěno jižní křídlo, rozšířeno druhé patro a zámek získal barokní charakter. Berchtoldové vlastnili zámek až do roku 1821, poté se až do války v Polici vystřídala celá řada majitelů. Na dominantě obce zůstalo zachováno mnoho pozoruhodných stavebních prvků. Například arkádové nádvoří, cenná štuková výzdoba a náročné klenutí interiéru.

Humpolec představí naučnou stezku

Humpolec (ima) • Nejvýznamnější historické stavby města zahrnuje nová pětikilometrová naučná stezka, která turisty od začátku sezony provádí Humpolecem.

Okruh začíná na Horním náměstí před Muzeem Dr. Aleše Hrdličky. Informační panely na stezce seznamují se vznikem a historií

jednotlivých památek a upozorní na zajímavé prvky interiéru nebo události, které jsou s nimi spojeny. Humpolec se například může pyšnit prvním tolerančním kostelíkem v Čechách. Jeho stavba začala v roce 1785. Tehdy dominantní katolická církev nepřípusťovala vybudování věže ani umístění zvonu. „Kostel musel vypadat jako normální dům. Teprve postupem let se okna zakulatila a přibyla věžička,“ popsala ředitelka Městského kulturního a informačního střediska Marcela Kubíčková. Více informací o naučné stezce je k dispozici na www.infohumpolec.cz. Stezka byla vybudována s pomocí grantu Fondu Vysočiny.

Toleranční kostelík v Humpolci. Foto: archiv MěKIS Humpolec

Návštěvníci kraje objevují pivní unikáty

Vysočina (ima, kid) • Kromě rodinné dovolené, ojedinělých architektonických památek, cyklistických tras a dalších lákadel má Vysočina něco speciálního pro milovníky piva. Krajem lze projet tak, že postupně navštívíme malé pivovary s výrobou jedinečných značek.

V současné době je na Vysočině sedm fungujících pivovarů, jejichž výrobky se dají nejen ochutnat, ale vidět přímo při vzniku. Prohlídku lze dohodnout na kontaktech, uvedených na adrese www.region-vysocina.cz.

Cesta piva začíná v obci Dalešice, kde tradice vaření piva sahá až do 17. století. Pivovar se proslavil v roce 1980, kdy zde režisér Jiří Menzel natočil slavný příběh hrabalovalských Postřižín. Ve zrekonstruovaném objektu je dnes Muzeum rakousko-uherského pi-

vovarnictví, ve kterém nechybí ani připomenutí slavného filmu. Zdejší pivo podáváví ve stylové pivovarské hospodě.

Z Dalešic není daleko do Velkého Meziříčí. Ačkoli se ve městě vařilo pivo už v 16. století, zdejší pivovar byl postaven v objektu bývalého mlýna v roce 2004 a je součástí hotelu Jelínkova vila. Pivo Harrach nejlépe chutná v restauraci, součástí interiéru jsou varné nádoby, a tak tu vaření piva může návštěvník přímo sledovat.

Cesta za pivem pokračuje do Jih-

lavy. Ve středověku bylo ve městě 123 právověrečných domů, první zmínka o pivu pochází z roku 1348. Na konci 19. století převzal výrobu jihlavského Ježka jediný pivovar. Kuriozitou je, že pivovarské kompresory dlouhá léta chladily ledovou plochu nedalekého Horáckého zimního stadionu. V pivovarské restauraci nabízí řadu pivních specialit.

Další putování vede do Havlíčkovy Brodu. Také tady má výroba piva dlouhou tradici (vářečné právo městu udělil Jan Lucemburský v roce 1333) a také tady byla v roce 1834 výroba piva soustředěna do jediného pivovaru. Zdejší Czech Rebel Beer je značka piva, které se úspěšně prodává v USA.

Nejstarší doložená zpráva o vaření piva v jednotlivých měšťanských domech v nedalekém Humpolci pochází z roku 1371,

Součástí muzea v Dalešicích jsou rekvizity z Postřižín. Foto: archiv kraje

první zmínka o pivovaru pochází z roku 1559. Procházel obdobím rozvoje i stagnace, po prodejí v roce 1991 byl zrekonstruován a dnes vyrábí sedm druhů nepas-

terizovaného piva Bernard. O několik kilometrů dál je Želiv, kde v areálu premonstrátského kláštera sídlí jediný klášterní pivovar v Česku. Pivo se tu pravděpodob-

ně začalo vařit už ve 13. století, ale první písemná zmínka je datována až do 16. století. Pivovar byl zrušen v roce 1907, kdy vyhořel a k obnovení výroby došlo až po téměř 100 letech. Zdejší piva nesou jména dřívějších představených kláštera a mají zajímavou chuť, například višňovou nebo medovinou.

Poslední zastávkou na cestě za pivem je Pelhřimov. Tady vyrábí zlatavé mok pivovar Poutník, jehož jméno vychází z legendy o založení města mnichem Pelegrinem. Pivo se vaří ve městě od roku 1552. Pivovar v průběhu staletí změnil několikrát sídlo i majitele, dnešní obchodní název získal pivovar v roce 2002. Z moravského sladu, nejlepšího chmele a křišťálově čisté vody z nedalekého vrchu Křemešník tu vzniká pivo pilsenešského typu.

POVĚST Z NAŠEHO KRAJE

O Bělohradě

Předměstí Bělohrad u Havlíčkovy Brodu dostalo své jméno po pevném hradu, který tam podle dávné pověsti kdysi stával. Jeho pán byl rytíř Branislav, jeden z nejbohatších pánů v zemi a přitom čestný člověk, o kterém se říkalo, že vlastní nesčetné poklady. Branislav ale dopadl špatně, a to kvůli vlastní dceři. Nejdrive přišel Branislav o ženu a syna. Na hradě s ním žila jen jeho matka a dvě dcery, Jelena a Svatava. Jelena byla učiněný muž – divoká povaha, i záliby, jako jízda na koni, lov a zbraň. Muže nenáviděla a s oblibou je urážela, a tak není divu, že se mezi nimi netěšila žádné oblibě. Její mladší sestra Svatava byla prý opakem. Zamiloval se do ní paník Ctibor z nedalekého hradu. Často za Svatavou jezdil, ale Jelenino pohrdavé chování mu vadilo. Mluvil o ní ve společnosti několika šlechtických pánů, a jeden z nich, syn mocného rytíře, se vsadil, že nepřístupnou Jelenu obejmě a políbí. Přijel tedy na Bělohrad se Ctiborem a zastihli Jelenu, právě když se chystala nasednout na koně.

Pověsti z Vysočiny jsou převzaty z pořadu *Bylo nebylo*, který vysílá každý den v 16:00 hodin Český rozhlas Region na frekvenci 87,9 FM.

Turistické stránky se rozrůstají

Vysočina (kid, jim) • Na turistickém webovém portálu www.region-vysocina.cz přibily nové informace.

Rozrostla se rubrika Dovolena – Typy na výlety. Na internetových stránkách je teď nabídka 75 tipů na výlet z různých částí regionu, z nichž 40 výletů je pěších, 30 cyklistických a pět kombinovaných (auto/chůze/cyklo). Cyklistické výlety jsou pak ještě vyčleněny samostatně v odkazu Cyklistické výlety.

Trasa každého výletu je podrobně popsána a doplněna fotografiemi zajímavých míst, kterými vede nebo která míjí a odkazy na města, včetně odkazů na turistické

cíle – hrady, zámky, muzea a podobně. Před zimní sezonou se na portálu objeví další tipy na výlety na běžkách.

Webový portál www.region-vysocina.cz funguje už dva roky. Návštěvníci kraje i místní obyvatelé jdou mnohdy za zajímavých informací o Vysočině, o její turistické nabídce, o kulturním, společenském a sportovním dění v kraji, o možnostech ubytování a další zajímavé údaje. www.region-vysocina.cz

